

Župnijska cerkev sv. Janeza Evangelista na Sinjem Vrhu

Vir: Pavel Verderber 1953

Slog je preprost barok. Velikost: 16,50 m dolžine, 6,50 m širine v ladji, 5,50 m v prezbitერიju, višina 6,50 m v ladji in 5 m v prezbitერიju.

Izdelava: Prezbitერიj ima zidan baročni obok, ladja okrogel lesen svod, ki sega med ostrešje. Tlak je iz kamnitih plošč. Streha nad prezbitერიjem je pokrita s pločevino, nad ladjo s cementno opeko. Kor za pevce je zidan, obokan, dolg 2,50 m.

Oprema: Veliki oltar je grobo, ne posebno lepo baročno delo, verjetno iz 18. stol. Tabernakelj je nekoliko lepši, omarica je obdana s stebrički, brez baldahina, vse je leseno. V sredini oltarja je lep kip sv. Janeza Evangelista, barvan, s pozlačenim plaščem, nabavljen l. 1909. Kdo ga je izdelal, ni mogoče ugotoviti, ker je ves arhiv v vojni uničen. Levo na loku ob oltarnem nastavku je sv. Anton Puščavnik v meniški obleki, desno sv. Valentin v roketu in pluvijalu. Oba kipa sta stara kot oltar, velikost vseh treh kipov pa je ok. 1,20 m.

V zgornji etaži je slika na platnu: Sv. Trojica krona Marijo, ob sliki sta dva angela.

Ob levi steni na vzporednem prostoru stoji stranski oltar, posvečen Mariji. Oltarni podstavek je lesen in marmoriran, dokaj preperel. Namesto nekdanje slike na platnu je bil že po prvi svetovni vojni postavljen kip Lurške Marije iz mavca, visok ok. 50 cm. Slika, ki je po pripovedovanju predstavljala Marijo z Detetom, je obenem s sliko sv. Janeza z velikega oltarja izginila.

Ob desni steni na vzporednem prostoru stoji stranski oltar sv. Antona Puščavnika, po izdelavi in starosti enak Marijinemu. Oltarna slika sv. Antona je izdelana na platnu v velikosti 1,20 x 0,70 m, podpisa slikarja ni. Starost slike bi bila lahko 150 let.

Prižnica je izdelana podobno kot oba stranska oltarja. Njene tri stene so zunaj okrašene s simboli: sidro, križ, srce. Pod baldahinom je golob (Sv. Duh), nad baldahinom pa Mojzesovi tabli.

Leta 1939 ali 1940 je g. Leopold Kolbezen, ki je takrat opravljal božjo službo na Sinjem Vrhu, pri rezbarju Jerebu v Metliki nabavil približno 1 m visok kip Srca Jezusovega »za okras projektiranega kolodvora v Vinici«. Ker se železnica ni zgradila in je g. Kolbezen odšel s Sinjega Vrha, je kip ostal v cerkvi in sedaj stoji na oltarju sv. Antona. Kip je dokaj dostojen, lepši kot ostali Jerebovi kipi.

Križev pot predstavlja 14 slik na platnu, približno 55 x 40 cm velikih. Obrazi so markantni, geste nerodne, anatomija nepravilna. Zdi se, da je slike izdelal kakšen ljudski slikar samouk.

Orgel v cerkvi ni. Zupljani se sicer spominjajo, da so še stale, vendar da bi »pele«, se ne spominjajo.

Zvon je samo eden, približno 200 kg težak. Okrašen je s tremi reliefi: Jezus na križu, Marija z Detetom in rožnim vencem in Janez Evangelist. Oznaka: No. 274. Opus Antonii samassa labaci 1835. Spodaj napis: Fusa sum sub Antistite et Principe Labacensi Antonio Alojsio et Parocho Michaelae Mallitsch.

OPOMBE IN DOPOLNITVE

Vir: Jože Rački 2013

- Prva omemba kraja: Svinji Vrh (Schweinberg) 1414.
- Vikariat Starega trga 1658.
- Leto ustanovitve župnije: 1863.

Župnijska cerkev

- **Zavetnik:** SVETI JANEZ EVANGELIST

- **Leto prve omembe cerkve:** Podr. c. sv. Janeza na Sinjem Vrh, omenja Valvasor.

- **Sedanja zidana cerkev:** Stara povečana in barokizirana 1822-23, popolnoma obnovljena zunaj in znotraj v letih 1999-2003.

- **Cerkev najbrž ni posvečena.**

- **Glavni oltar:** Lesen, preprosto baročno delo neznanega avtorja, zač. 19. stol., v sredini kip sv. Janeza Evangelista, zač. 20. stol. (stara slika Janeza Ev. je takrat izginila), ob njem levo kip sv. Antona Puščavnika, desno kip sv. Valentina.

- **Stranski oltarji:**

- **Levi:** oltar lurške Marije 1920, lesen baročen nastavek, zač. 19. stol. Stara slika Marije z detetom je tedaj izginila. Oltar obnovljen leta 2002, Miha Legan, Žužemberk.

- **Desni:** lesen baročni nastavek, zač. 19. stol., slika na platnu sv. Antona Puščavnika, oboje delo neznanega avtorja. Oltar obnovljen 2002, Miha Legan, Žužemberk, slika obnovljena 2002 - Jelka Perko, Cerknica. Tu stoji Jerebov lesen kip srca Jezusovega iz leta 1939.

- **Orgle:** Po prvi svetovni vojni jih ni bilo več (zapis v kroniki). Odtlej Kacinov harmonij z enim registrom.

- **Križev pot:** Slike na platnu neznanega avtorja, zelo preprosto delo iz 19. stol. Obnovljen 2003 - Jelka Perko, Cerknica.

- **Zvonovi:**

- **Stari zvon**, bronast stoji pod korom v cerkvi razbit. Opus Antonii Samassa Labaci 1835. No. 274, teža 200 kg.

V zvoniku:

- **Mali zvon**: jeklen, K. I. D. Jesenice, 1922, glas C2-8, teža 220 kg, iz Sela pri Breznici.

- **Srednji**: bron, Feralit Žalec, 1994, glas A, teža ok. 550 kg.

- **Veliki**: jeklen, K. I. D. Jesenice, 1920, glas Ges 1+4, teža 590 kg, iz Vrzdence pri Horjulu.

I. Ni posebnosti.

Sinji Vrh – sv. Janez Krstnik

ton Ges₁₊₄, železen, ø 112 cm., 590 kg, K. I. D. MCMXX, IHS, z Vrzdence pri Horjulu.

ton, B₁₋₂, **bronast**, ø 89 cm, teža 367 (ali 402) kg, Feralit Žalec 1995.

ton Cis, težak do 130 kg, železen, iz Sela pri Breznici.

(Izmere leta 2006 – dr. Matjaž Ambrožič, župnik Jože Rački)

Župnija Sinji Vrh:

Vir: Krajevni leksikon dravske banovine: str. 141-142

Spada pod dekanijo Semič in škofijo Ljubljana in ima župnijsko cerkev sv. Janeza Evangalista s pokopališčem. Sedanja cerkvena stavba je bila zgrajena l. 1822–1823 v preprostem baročnem slogu. Prvotno je bila cerkev podružnica župnije Stari trg pri Poljanah. Iz nje se je l. 1658 izločila kot vikariat. Vikariat so l. 1863 povzdignili v samostojno župnijo. Sedež župnije je bil prvotno pri sedanji pokopališki kapeli. Podružnica sv. Janeza pri Sinjem vrhu je bila l. 1902–1903 prezidana in prenovljena.

Južno od cerkve so odkrili predzgodovinsko naselbino. Odkopali so številne keltsko–latinske in rimske grobove. Leta 1865 je vas pogorela.

Zgoraj: Veličastna preobleka notranjosti.
Spodaj levo: Zavetnik sv. Janez Evangelist.
Spodaj desno: Zunanost župnijske cerkve.